Nurdaki ihlâsı bozmamak için

H. Aksoy: “İhlâs Risâlesinin Üçüncü Düsturunda, “Eğer ‘ben sevap kazanayım, bu güzel meseleyi ben söyleyeyim’ arzûnuz varsa, çendan onda bir günah ve zarar yoktur; fakat mabeyninizdeki sırr-ı ihlâsa zarar gelebilir.” bölümünde geçen, “fakat mabeyninizdeki sırr-ı ihlâsa zarar gelebilir.” Cümlesini açıklar mısınız?”

BEN SEVAP KAZANAYIM HİSSİ

Bahsettiğiniz bölümde, en masum bir gerekçe üzerinde şeytanın hangi tarzda gelebileceğine işaret ediliyor. “Ben sevap kazanayım, bu güzel meseleyi ben söyleyeyim” arzusunda bir günah ve zarar yoktur aslında.
Fakat bu isteğin altında eğer bir benlik duygusu varsa, bu, insanın amelini şeytana yaklaştırmış oluyor. Şeytanın işletmesi için eline malzeme verilmiş oluyor. Şeytana girebileceği bir kapı açılmış oluyor.
Şeytan o kapıdan girip, eline verilen “benlik” malzemesini kullandığı dakikada hırsla peşine düştüğümüz sevaptan da, aşkla yoluna koyulduğumuz hizmetten de –maazallah- elimizde bir şey kalmıyor.
İşte Üstad Hazretleri bu tehlikenin ağına düşmekten sakınmamız için diyor ki:
“En latif ve en güzel bir hakikat-i imaniyeyi muhtaç bir mü’mine bildirmek ki, en masumane, zararsız bir menfaattir; mümkünse, nefsinize bir hodgamlık gelmemek için, istemeyen bir arkadaş ile yaptırmak hoşunuza gitsin.”1

İSTEMEYEN BİR ARKADAŞA DERS YAPTIRMANIN FAYDALARI

Demek, istemeyen bir arkadaşa ders yaptırdığımızda, şu kârları elde ediyoruz:
1- Bizim nefsimiz hodgamlık, benlik ve kendini beğenmişlik tehlikesinden kurtuluyor. İçimizde bir benlik duygusu yoksa ne âla! Varsa bu tehlikeyi böylece savmış oluyoruz.
2- İstemeyen arkadaşımızın da sevap kazanmasını sağlıyoruz.
3- Arkadaşımızın nefsini kendi nefsimize tercih etmekle Kur’ân’ın önemle önerdiği

îsâr hasletini2 yaşama sevabına ulaşıyoruz.
4- Hem “İştirak-i amal-i uhrevî” düsturu ile, yani “biz havuzu” düsturu ile, hem bir hayra sebep olduğumuz için, hem de onun sevap almasını gönülden arzu ettiğimiz için biz de kardeşimizin aldığı aynı sevabı –onun sevabı bölünmeden- Allah’ın izniyle alıyoruz.
5- Aramızda ihlâsla bina edilen muhabbet, sevgi, saygı ve uhuvvet kuvvet kazanıyor.
6- İhlâs sırrı zarar görmüyor.

KENDİNİ “BİZ” OLARAK HİSSETMEK

Tam ihlâsa muvaffak olmak, bu dini, dinin sahibi olan Allah’a teslim etmekle, bir kul olarak O’na teslim olmakla ve O’nun yolunda ve önünde kendinden geçmekle başlar.
Yani kendimizi mânâ-yı ismîyle değil; mânâ-yı harfîyle tanımlamakla, yani kendimizi müstakil bir isim olarak değil; bir ismi tamamlayan harf olarak görmekle başlar.
Kendimizi, bir ismi tamamlayan harf olarak gördüğümüz dakikada benlik davası biter; “biz olma” şuuru devreye girer.
Kendimizi “biz” olarak hissettiğimiz an, şahsî hiçbir kaygımız, ne makam, ne unvan, ne isim, ne resim, hiçbir derdimiz kalmaz. Benlik handikabını böylece aşabildiğimiz ölçüde, kendimizi “biz” havuzuna atmamız, “biz” havuzunda erimemiz, “biz” havuzunda kendimizden geçmemiz mümkün olur.
Tam ihlâsa muvaffak olmanın en kolay ve en sağlıklı yolu da, işte bu “biz” havuzuna ulaşmaktan geçer.
Çünkü burada bütün şeref “biz”e aittir, bütün şan havuzdaki herkesindir, bütün kıymet bütün fertlerindir, bütün başarı içinde eridiğin sosyal yapının bünyesinin harcıdır!

İHLÂSI MUHAFAZA ETMEK İÇİN

Bedîüzzaman Hazretlerinin tam ihlâsı muhafaza etmek için bizzat kendisinin, benliğini davası içinde erittiğini ve sahip olduğu şeref ve makamı içinde bulunduğu sosyal yapı ile paylaştığını, böylece davranışlarıyla, sözleriyle ve hayatıyla, tam ihlâsa muvaffak oluşun çağdaş bir modelini teşkil ettiğini görüyoruz.
İşte iki küçük numune:
“Ben de sizin bu ders-i Kur’âniye’de bir ders arkadaşınızım… Ben makam sahibi değilim.”3;
“Nurdaki ihlâsı bozmamak için, uhrevî makâmât dahi bana verilse, bırakmaya kendimi mecbur biliyorum.”4

Dipnotlar:
1 -Lem’âlar, s. 166

2 -Haşir Sûresi: 9
3 -Emirdağ Lâhikası, s. 367
4 -a.g.e., s. 233